

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันว่าปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ ก็คือ การให้บริการสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนยังไม่ครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในชนบท องค์การอนามัยโลกได้กำหนดเป้าหมายว่า ประชากรทั่วโลกจะมีสุขภาพที่ดีถ้วนทั่วหน้าในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การอนามัยโลกก็ได้ยึดเป้าหมายดังกล่าวด้วย โดยนำเอาสาธารณสุขมูลฐานมาเป็นกลวิธีในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบกับแนวนโยบายพัฒนาการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดให้มีการปรับปรุงขยายโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขปรับปรุงปริมาณ และคุณภาพบุคลากรทางสาธารณสุขให้เพียงพอเหมาะสมในการให้บริการสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนในชนบท พยาบาล เป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการบริการสาธารณสุข เนื่องจากพยาบาลเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการให้การรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสภาพ และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยหรือประชาชนที่รับบริการมากที่สุดในพื้นที่สุขภาพ กูดริช (Goodrich 1972:2) ได้กล่าวไว้ว่า "หน้าที่พยาบาลนั้นได้แก่การเป็นผู้ผสมผสาน ความรู้ ศิลปะ วิทยาการ ความเฉลียวฉลาด ทักษะและความชำนาญต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และนำมาประยุกต์ใช้ช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยทั่วไป และยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำถึงการบำรุงรักษาส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยการช่วยเหลือที่มีได้เจาะจงเฉพาะผู้ป่วยหากรวมไปถึงผู้มีสุขภาพดี ต้องการให้การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมสังคมของประชาชนด้วย" ดังนั้นพยาบาลจึงมีความสำคัญในการช่วยให้บริการทางสังคมด้านสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายจิตใจ ฉะนั้นสังคมไทยจึงต้องการพยาบาลที่เฝียบพร้อมด้านความรู้ ความสามารถ ทลอคจนวินิจฉัยและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เพื่อออกปฏิบัติงานในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ พยาบาลจึงเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขประเภทหนึ่งที่จะต้องได้รับการปรับปรุงทั้งปริมาณและคุณภาพ

จากความต้องการบุคลากรทางการแพทย์เพิ่มมากขึ้นทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ จากความรับผิดชอบของพยาบาลมีมากขึ้น และจากลักษณะงานของพยาบาลในการปฏิบัติที่มีทั้งระดั้ง่ายและยาก กว้างขวางลึกซึ้งและระดับพื้นฐาน. กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้ บุคลากรทางการแพทย์แหล่งใหญ่ของประเทศ จึงได้มอบหมายให้ กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ทำเนิงานปรับปรุงและจัดหลักสูตรทางการแพทย์ทั้งหลักสูตรพื้นฐาน และหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับหลักสูตรพื้นฐานทางการแพทย์ ซึ่งเดิมมีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิชาชีพ ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้ที่สำเร็จจากหลักสูตรนี้ จะได้รับการบรรจุในตำแหน่งที่เรียกว่า "พยาบาลวิชาชีพ" อยู่แล้วนั้น ให้จัดหลักสูตรพื้นฐานทางการแพทย์ขึ้นอีกหลักสูตรหนึ่ง คือ หลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้สำเร็จจากหลักสูตรนี้ จะได้รับการบรรจุในตำแหน่งที่เรียกว่า "พยาบาลเทคนิค" จะไปปฏิบัติงานตามหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวง-สาธารณสุขทั้งในเขตเมืองและชุมชน

สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น ในด้านผู้ผลิตหรือผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลออกไปปฏิบัติงานนั้น จึงมีหน้าที่เป็นผู้เตรียมบุคคลเพื่อให้มีสมรรถภาพตามความต้องการ หรืออาจกล่าวได้ว่า กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่เตรียมพยาบาลเทคนิค เพื่อให้พยาบาลเทคนิคที่ผลิตออกมานั้น มีสมรรถภาพตามความต้องการ ซึ่งการกำหนดสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษานั้น มักจะสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร : กองงานวิทยาลัยพยาบาล ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาในระดับพื้นฐานทางการแพทย์ไว้ว่า "กองงานวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งมีหน้าที่ผลิตเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เชื่อว่า พยาบาลที่จะให้บริการแก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์สูงนั้นจะต้องมีความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านอาชีพอย่างเพียงพอในการที่จะสามารถรับผิดชอบทั้งทางร่างกายและจิตใจ เกี่ยวกับการป้องกันโรค ส่งเสริม ฟื้นฟู และดำรงไว้ซึ่งสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ของประชาชน รวมทั้งการจำแนกวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาทางด้านทางการแพทย์และการรักษาขั้นต้น ทั้งยังต้องมีคุณสมบัติของพลเมืองดี มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณแห่งชีวิต" ส่วนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ได้กำหนดไว้ดังนี้ "ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้แล้วสามารถ

1. ทำหน้าที่ให้การพยาบาลและผดุงครรภ์ได้
2. จำแนกวิเคราะห์ วินิจฉัย วางแผน ประเมินผล คัดลึนใจแก้ ปัญหาการพยาบาลระดับต้นได้อย่างเหมาะสม
3. วางแผนดำเนินงานการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบได้
4. ช่วยให้บริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยและครอบครัว สามารถปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและบุคคลอื่นได้

นอกจากนี้ยังได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งสิ้น 21 ข้อด้วยกัน (กระทรวงสาธารณสุข 2527, อักษรย่อ). กล่าวคือ ให้พยาบาลเทคนิครับผิดชอบในการให้บริการพยาบาล ในด้าน การรักษาพยาบาลฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ ในระดับต้นหรือระดับพื้นฐาน ในผู้ป่วยที่มีระดับอาการไม่รุนแรง และไม่อันตราย ปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกทีมพยาบาล และเป็นผู้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทางวิชาการ ได้แก่ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน คู่มือการสอน และร่วมมือในการนิเทศนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ระดับรองลงไป

จากปรัชญาการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) และกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของพยาบาลเทคนิค ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ผู้สอนต้องการให้พยาบาลเทคนิคที่ผลิตออกมานั้นมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในการให้บริการสาธารณสุขในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. สมรรถภาพด้านการบริการพยาบาล หมายถึง สมรรถภาพในการช่วยเหลือผู้มารับบริการ โดยการปฏิบัติการพยาบาล การตรวจรักษาโรคเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการที่มีอาการไม่รุนแรง หรือ ปฏิบัติการขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการพยาบาล

2. สมรรถภาพด้านการบริหาร หมายถึง สมรรถภาพในการร่วมวางแผน จัดระบบระเบียบงาน มอบหมายงานตามที่ได้รับมอบหมายเฉพาะเรื่อง การจัดเก็บบำรุงรักษาพัสดุ การนิเทศเจ้าหน้าที่ระดับรองลงไป ตลอดจนการประเมินผลตนเอง และ

เจ้าหน้าที่ระดับรองลงไป

3. สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง สมรรถภาพในการร่วมมือในการสอน แนะนำนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ในระดับรองลงไป การร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยทางการพยาบาล

พยาบาลเทคนิคได้เริ่มผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 คาดว่าในปี พ.ศ. 2529 จะมีพยาบาลเทคนิคที่จบไปแล้ว 9,560 คน (แผนการรับและการผลิตพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัย 2523, อักสำเนา) ซึ่งการผลิตพยาบาลเทคนิคเป็นการผลิตเพื่อสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติที่มุ่งให้ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขให้ได้ปริมาณ และคุณภาพ ปัจจุบันมีพยาบาลเทคนิคที่จบไปแล้วได้เข้าปฏิบัติงานตามสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ ทั่วประเทศ เช่น โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน เป็นต้น โดยกองงานวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้กำหนดขอบเขตหน้าที่ของพยาบาลเทคนิคไว้

จากสรุปผลการสัมมนาเรื่อง การศึกษาพยาบาลตามความต้องการของสังคมไทย (2522, อักสำเนา) กล่าวไว้ว่า คุณภาพการพยาบาลโดยทั่วไปยังไม่เป็นที่พอใจของผู้ใช้ และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนและผู้ใช้ทุกระดับต้องมีความเข้าใจและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทฤษฎี คุณากร (2523 : 73) ได้กล่าวถึงการศึกษากับการบริการพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากต่างก็คาดหวังกับผู้สำเร็จจากกัน และกลาเมอร์ (Kramer 1982 : 224-225) ก็ได้กล่าวถึงความคาดหวังของผู้ใช้ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้ใช้ โดยผู้ใช้ไม่ใช่ผู้ผลิตให้ตรงกับที่ผู้ผลิตเตรียมให้ ซึ่งอาจเกิดจากความคาดหวังของผู้ผลิตและผู้ใช้ไม่ตรงกัน (วิเชียร หลีลาภ 2521 : 494)

เนื่องจากการเร่งรัดในการผลิตพยาบาลเทคนิค จึงทำให้การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลเทคนิค ซึ่งผู้ผลิตได้กำหนดไว้ ขาดหรือไปบ้าง อาจไม่ทั่วถึงทั้งผู้สอนและผู้ใช้ ดังนั้นเมื่อผลิตไปสักระยะหนึ่ง และครบวงจรการผลิตแล้ว จึงควรได้มีการติดตาม ซึ่งจากการศึกษากันคิดว่าของผู้วิจัยยังไม่ปรากฏว่าได้มีการศึกษาวิจัยถึงความคาดหวังของผู้ใช้ และความสอดคล้องกันระหว่างความคาดหวัง

หวังของผู้สอนและผู้ใช้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่าผู้สอนและผู้ใช้มีความคาดหวัง เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค เป็นอย่างไร รวมทั้ง เปรียบเทียบว่าความคาดหวังของผู้ใช้ทั้งกล่าว สอดคล้องหรือแตกต่างจากความคาดหวังของผู้สอนหรือไม่อย่างไร โดยใช้กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของพยาบาลเทคนิคที่ผู้ผลิตได้กำหนดไว้แล้วนั้น เป็นแนวทางในการศึกษา โดยหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายการศึกษาพยาบาลในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อผลิตพยาบาลเทคนิคให้มีสมรรถภาพตามความต้องการที่สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนและผู้ใช้ ทั้งนี้โดยมุ่งหวังว่าให้ประชาชนได้รับบริการพยาบาลที่มีคุณภาพในที่สุด นอกจากนี้ผลการวิจัยน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผู้บริหารการพยาบาลในการมอบหมายงานตามที่ใดจักเตรียมมา ซึ่งเป็นการใช้บุคคลากรให้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน (Put the right man to the right job) เพื่อบริการพยาบาลที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค

ปัญหาในการวิจัย

1. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค เป็นอย่างไร
2. ความคาดหวังระหว่างผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค แตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานการวิจัย

เนื่องจากในทางทฤษฎีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ความรู้ ความสามารถ

และสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคที่สำเร็จนั้น ผู้สอนและผู้ใช้ควรกระทำร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง แต่ในทางปฏิบัติสิ่งที่ปรากฏตามข้อเขียนของ วิเชียร พวิลาภ (2521 : 495) กล่าวว่า การศึกษาพยาบาลกับการบริการพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กัน ต่างฝ่ายก็คาดหวังกับผู้สำเร็จการศึกษากัน และจากผลการวิจัยของ จรัสศรี รัมมะวาส (2526 : 69 - 73) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้สอน และผู้ใช้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาศาสตร์บัณฑิตพยาบาล พบว่า ผู้สอนและผู้ใช้มีความคาดหวังเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของวิทยาศาสตร์บัณฑิตพยาบาลแตกต่างกัน ทั้งโดยส่วนรวมและรายค้าน โดยผู้สอนมีความคาดหวังสูงกว่าผู้ใช้ทุกกรณี ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยว่า "ผู้สอนและผู้ใช้มีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคแตกต่างกัน โดยแบ่งสมมุติฐานย่อย ดังนี้"

1. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในตำแหน่งบริการพยาบาลแตกต่างกัน
2. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในตำแหน่งบริหารแตกต่างกัน
3. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในตำแหน่งวิชาการแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้กำหนดที่จะศึกษาเฉพาะผู้สอนในสถาบันการศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ที่ผลิตพยาบาลเทคนิค เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตพยาบาลเทคนิคที่นำไปใช้ในกระทรวง-สาธารณสุขมากที่สุด และศึกษาเฉพาะผู้ใช้ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนที่ให้บริการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยทางกาย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข เนื่องจากเป็นแหล่งที่โรงพยาบาลเทคนิคปฏิบัติงานมากที่สุด (กระทรวงสาธารณสุข ได้แบ่งระดับโรงพยาบาลไว้ 3 ระดับ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน)

2. ผู้วิจัยกำหนดให้ กลุ่มผู้ใช้ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล หรือผู้อำนวยการเฉพาะทาง และหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล-ศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง-สาธารณสุข ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้บังคับบัญชาและผู้ใช้โดยตรง

3. การวิจัยครั้งนี้คำนึงถึงสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค 3 ด้าน ได้แก่

3.1 สมรรถภาพด้านบริการพยาบาล หมายถึง สมรรถภาพที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้รับบริการโดยการปฏิบัติการพยาบาล การตรวจรักษาโรคเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่ผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง หรือปฏิบัติการขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการพยาบาล

3.2 สมรรถภาพด้านการบริหาร หมายถึง สมรรถภาพที่เกี่ยวกับการวางแผน จัดระบบระเบียบงาน มอบหมายงานตามที่ได้รับมอบหมายเฉพาะเรื่อง การจัดเก็บบำรุงรักษาพัสดุ การนิเทศ การประเมินผล เจ้าหน้าที่ระดับรองลงไปและตนเอง

3.3 สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง สมรรถภาพในการร่วมมือในการสอน แนะนำ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ระดับรอง ร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์วิจัยทางพยาบาล

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านตอบด้วยความซื่อสัตย์ที่แท้จริง

ปราศจากอคติ และมีใจมุ่งหวังประโยชน์อื่นใดทั้งสิ้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ไม่คำนึงถึงตัวแปรอื่นใดที่อาจมีผลต่อความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ เช่น เพศ อายุ คุณวุฒิ ประสบการณ์ของผู้สอนและผู้ใช้

3. ผู้วิจัยมิได้มุ่งศึกษาถึงสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในสถาน-บริการเฉพาะด้าน เช่น ทางด้านจิตเวช หรือ ฝ่ายเวชกรรม สังคม หรือ ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

คำจำกัดความในการวิจัย

สมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค หมายถึง ความสามารถของพยาบาลเทคนิค ที่จะปฏิบัติงานทางด้านการศึกษา ความที่ใ้ได้รับมอบหมายจากพยาบาลวิชาชีพ 3 ด้านได้แก่

1. สมรรถภาพด้านบริการพยาบาล หมายถึง สมรรถภาพที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้รับบริการโดยการปฏิบัติการพยาบาล การตรวจรักษาโรคเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่ผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง หรือปฏิบัติการพยาบาลขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการพยาบาล

2. สมรรถภาพด้านการบริหาร หมายถึง สมรรถภาพที่เกี่ยวกับการวางแผน จัดระบบระเบียบงาน การมอบหมายงานความที่ใ้ได้รับมอบหมายเฉพาะเรื่อง การจัดเก็บบำรุงรักษาวัสดุ การนิเทศ การประเมินผลเจ้าหน้าที่ระดับรองลงไป

3. สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง สมรรถภาพในการร่วมมือในการสอน แนะนำ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ระดับรอง ร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์วิจัยทางพยาบาล

ความคาดหวัง หมายถึง ความคิดที่แสดงถึงความต้องการที่จะให้สิ่งหนึ่งเกิดขึ้น ในที่นี้หมายถึงความต้องการเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคความที่ใ้ต้องการ

ผู้สอน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพและผู้บริหารการศึกษาพยาบาลที่ทำหน้าที่เป็น ผู้สอน วิชาทางการพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

ผู้ใช้ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาระดับต้นของพยาบาลเทคนิค คือ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล หรือผู้อำนวยการเฉพาะทาง หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ที่ให้บริการรักษาพยาบาลโรคทางกาย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

พยาบาลเทคนิค หมายถึง พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลและ มณฑลกรรค์ (ระดับต้น) ที่ใช้เวลาศึกษา 2 ปี (ต่อจาก ม.ศ.5) จากวิทยาลัยพยาบาล

ซึ่งสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ได้รับประกาศนียบัตร วิชาการ-
พยาบาลและเภสัชกร (ป.พ.) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป
และโรงพยาบาลชุมชน ที่ให้บริการรักษาพยาบาลโรคทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข

โรงพยาบาลศูนย์ หมายถึง โรงพยาบาลที่ให้บริการแก่ประชาชนในเขตศูนย์
กลาง หรือเขตของส่วนภูมิภาค จัดเป็นโรงพยาบาลที่ให้การรักษาโรคได้ครบถ้วนทุก
สาขา. การรักษาพยาบาล ขนาด 500 - 1000 เตียง

โรงพยาบาลทั่วไป หมายถึง โรงพยาบาลที่ให้บริการแก่ประชาชนในเขตเมือง
และชนบทห่างไกลจากโรงพยาบาลชุมชน ขนาดเตียง 150 - 500 เตียง

โรงพยาบาลชุมชน หมายถึง โรงพยาบาลลำดับแรกที่เกิดชิดกับชุมชน ให้
บริการประชาชนในชนบทมากที่สุด ขนาดเตียง 10 - 150 เตียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาล เทคนิค
ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สอนและผู้ใช้
2. เป็นแนวทางให้ผู้สอนปรับปรุงหลักสูตรและการ ะบวนการสอนพยาบาลระดับ
ต้น ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
3. เป็นแนวทางให้ผู้ใช้ได้มอบหมายงาน และพัฒนาพยาบาลระดับต้น ให้มี
ความรู้ความสามารถตามกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกันระหว่างผู้สอนและผู้ใช้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย